

**POROČILO O DELU NEVLADNIH ORGANIZACIJ, KATERIH PROJEKTI SO BILI V LETU 2015
SOFINANCIRANI S STRANI MOM NA PODROČJU VARSTVA OKOLJA IN OHRANJANJA NARAVE**

1. Združenje pridelovalcev vrtnin

- Manjša razstava spomladanskih pridelkov in izvedba 4 predavanj (Miša Pušenjak : Kaj se dogaja letos z vrtninami, Majda Ortan: Agro-homeopatski način varstva rastlin).
- 20. prireditev Sveže in zdravo s kmetij na Trgu svobode (delavnice, izdelava in delitev zložen, predavanja, razstava, izobraževanja).

2. Društvo Jasa

Društvo za ekološke in kulturološke dejavnosti Jasa je v lanskem letu izpeljalo medgeneracijski projekt Maribor ima srce.

Vsaki mariborski šoli smo na kolegiju ravnateljev izročili pet izvodov knjige in vabilo k literarnemu poustvarjanju na različne okoljske teme. K projektu so se, razen ena, prijavile vse šole s skupaj 2114 učenci.

Do konca marca so učitelji brali in ustvarjali z učenci ter nam poslali izdelke. Naredili smo izbor in na Dan Zemlje (22. aprila) pripravili otvoritev razstave na centralnem hodniku v Mestni občini Maribor ter okroglo mizo za ravnatelje in učitelje-mentorje. Hkrati pa smo vsem šolam izročili tudi izvod slikanice za vsakega mladega ustvarjalca ter za ravnatelja in mentorja (skupaj 1193).

3. Planinsko društvo Maribor Matica

Dan Zemlje: Noč metuljev na območju Botaničnega vrta Univerze v Mariboru

Predavanje dr. Matjaža Ježa o vrstah metuljev in njihovih habitatih na območju Slovenije. Terensko opazovanje nočnih vrst metuljev: postavitve svetil z ultravijolično svetlobo in beleženje pojavnosti vrst in števila osebkov.

Planinsko letovanje za otroke mariborskih osnovnih šol na domačiji Zavratnik pod Raduho

Namen je ozaveščati mlajšo generacijo o okolju in pomenu prvobitne narave. V okviru planinskega letovanja smo sproščeno, skozi opazovanje, pogovor in igro, obravnavali tematiko planinskega cvetja, lokalnih naravnih in kulturnih znamenitosti in okoljske parametre. Letovanja se je udeležilo 41 otrok ter 11 vodnikov in mentorjev.

Ogenj v Alpah: Škrlatica

S simbolnim prižigom ognja na drugem najvišjem vrhu v slovenskih Alpah smo se pridružili akciji, ki jo je sprožila CIPRA. Opozorili smo na pomen varstva prvobitne narave, naravne in kulturne dediščine ter na ranljivost alpskega sveta.

Kolesarski izlet ob Evropskem tednu mobilnosti

Kolesarjenje z namenom ozaveščanja o človeku in okolju prijaznih načinih mobilnosti. Opozorili smo na probleme individualnega avtomobilskega prometa, izpustov toplogrednih plinov, ozaveščali o koristnosti in atraktivnosti potovanj s kolesom.

Meritve okoljskih parametrov in predstavitev rezultatov

Meritve hrupa so se izvajale sočasno (zaradi zagotovitve čim bolj enakih pogojev) na različnih prostorih v mestu (Lent, Koroška cesta in Glavni trg, Orožnova ulica, Slomškov trg, Pohorje, Piramida). Za meritev se je uporabila Microsoftova aplikacija za mobilni telefon Decibel meter. Kljub dvomu v absolutno natančnost takih meritev, so rezultati med seboj primerljivi in kažejo na močno obremenjenost okolja s hrupom v centru mesta na ulicah, kjer poteka gost promet (Koroška cesta, Glavni trg in Orožnova ulica), nekoliko manjšo na mestnih odprtih površinah in na 'oaze miru' v primestnih krajinah – na Pohorju in Piramidi.

Meritve prašnih delcev za pridobitev vpogleda v mikroklimatske značilnosti mestnih / primestnih prostorov glede na njihov značaj in urejenost (prisotnost prometa, večjih tlakovanih površin, vode, zelenja).

Fotografska razstava motivov Soče in Drave

Predavanje s fotografsko prezentacijo o reki, ki v zgornjem toku teče po območju Triglavskega narodnega parka, o geomorfoloških posebnostih, geografiji, krajinah Posočja, o ljudeh in njihovih dejavnostih, Miljko Lesjak, domačin iz Mosta na Soči, fotograf, gorski reševalec in ljubitelj narave.

Dogajanja ob Dnevu reke Soče so opozorila na pomen vode pri oblikovanju površja, kot vir življenja in kot rekreacijsko - turistični potencial ter primerjalno na pomen Drave za Maribor.

Dan gora: Pot po mariborskih gričih

Pohod s svetilkami iz mestnega parka po mariborskih gričih: Predstavitev krožne rekreacijske poti z začetkom in koncem v mestnem parku in vzponom na Piramido. Prvotno zamišljeno pot, ki naj bi zajemala še Mestni vrh in Kalvarijo, smo skrajšali zaradi velikega števila prijavljenih otrok. Pohod je opozoril na ostanke prvobitne narave, ki so se ohranili kot mestne zelene površine in so pomembni tako za obstoj mestnih ekosistemov in njihovo medsebojno funkcioniranje, kot za oddih, rekreacijo in socialne odnose urbanega prebivalstva. Udeleženci so dobili spominske pripone z motivi mestnih gričev. Pohoda se je udeležilo 120 ljudi.

Zloženska Mestno okolje in mestna krajina

Rezultati meritev in interpretacija rezultatov meritev okoljskih komponent v mestu in pomen mestnih in primestnih krajin za kvalitetno bivalno okolje, ohranitev naravnih virov, trajnostni razvoj mesta so se predstavili v zloženci.

4. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije

V okviru Evropskega dneva opazovanja ptic smo izvedli izleta za splošno javnost v Mariborski mestni park ter na Zadrževalnih Medvedce pri Pragerskem. Dogodka smo skupaj z drugimi dogodki, katere smo izvedli v okviru Evropskega dneva opazovanja ptic, objavili na spletni strani društva, na društveni Facebook strani, na e-mail skupinah društvenih sekcij in drugih javnih medijih, katerim je bilo razposlano sporočilo za javnost.

V mesecu decembru je na društveni spletni strani ptice.si zaživela podstran Spletne kamere, kjer lahko obiskovalci v živo spremljajo dogajanje na gnezdu dveh vrst ptic, navadne čigre in sokola selca. Spletna kamera na gnezdišču navadnih čiger na Ptujskem jezeru je bila vzpostavljena v letu 2014 v okviru projekta LIVEDRAVA in bo v letu 2016 oddajala tudi preko strani ptice.si oz. podstrani »Spletne kamere«. Kamera na gnezdu sokola selca v Mariboru bo prav tako pričela z oddajanjem v letu 2016, lokacija je že izbrana in dogovorjena, v mesecu februarju 2016 pa je bil izveden še nakup opreme in postavitve, ki pa nista del tega projekta.

5. Lovska družina Radvanje

Lovska družina Radvanje je izvedla program »Biodiverziteteta in krajinska pestrost gozdnega roba« kot učna pot za predstavitev krajinske pestrosti gozdnega roba obrobja Maribora med ulicami Za gradom, Kurirska pot in Pot na okope. Učno pot smo uredili z dvema tablama z opisi posameznih vrst živali in njihovega življenjskega okolja.

Izvedli smo projekt »Preprečevanje in zmanjšanje škod od in na divjadi s poudarkom ohranjanja biotske raznovrstnosti ter krajinske pestrosti in ohranjanja habitatov«. Sam program je s področja varstva narave, s ciljno usmerjenimi ukrepi in aktivnostmi, izvajanje biomeliorativnih, biotehniških in drugih del v lovišču, s čiščenjem stečin, habitatov in odstranjevanjem odpadkov, ki so neposredno moteči v življenjskem okolju divjadi in podobno.

Izvedli smo naravovarstveni informativni dneve in aktivnosti v osnovnih šolah in vrtcih na območju Maribor Tabor z zloženko – »Živali Mariborskega Pohorja«.

6. Gobarsko društvo Lisička

Monitoring gliv izvajamo z rednim zbiranjem podatkov o gobjem bogastvu na Mariborskem otoku, z ozaveščanjem ciljnih skupin pa želimo doseči boljše poznavanje gliv. Vidne dele gliv, torej gobe oz. trosnjake popisujemo s pomočjo programske opreme Boletus informaticus, ki je v lasti Gozdarskega inštituta Slovenije. Določamo jih na terenu ter tudi kabinetno in sicer z uporabo referenčne strokovne literature ter z mikroskopskim opazovanjem in barvanjem glivnih tkiv. V posebni zloženki smo za splošno javnost na kratko predstavili projekt: Monitoring gliv na Mariborskem otoku.

Doslej smo v okviru monitoringa gliv določili in popisali 115 različnih vrst gliv. Posebej smo veseli najdbe pisane tintovke (*Coprinopsis picacea*), vrste iz Rdečega seznama ogroženih vrst gliv. Rdeči seznam gliv je bil objavljen v UL RS št. 42/2010 in obsega 111 ogroženih vrst gliv z različnim statusom ogroženosti, med drugim tudi vse zavarovane vrste gliv Slovenije, ki so posebej opredeljene v Uredbi o zavarovanih prosto živečih vrstah gliv, ki je bila objavljena v UL RS št. 58/2011 in obsega 41 najbolj ogroženih vrst gliv v Sloveniji, ki jih je prepovedano nabirati.

Namen monitoringa gliv je predvsem seznanjanje splošne javnosti o glivah, ki uspevajo na Mariborskem otoku in spodbujanje zavzemanja za naravo na širšem mariborskem območju ter krepitev ekološke zavesti, ki temelji na spoštovanju narave. Javne predstavitve bogatega fonda gliv predstavljajo zanimivo sporočilo o prisotnosti naravnih organizmov, ki žive v skupnosti z drugimi organizmi, tako rastlinskimi kot živalskimi.

7. Podravsko gozdarsko društvo

- Izdelava in postavitve tabel pomenu gozda

Izdelani sta bili dve tabli: na Pajkovem domu na Pohorju tabla z naslovom Prošnja gozda, na Mašin žagi, prav tako na Pohorju, pa tabla na temo vetroloma.

- Vzdrževanje gozdnih učnih poti

Na gozdnih učnih poteh (Rozkina, Piramida, Tojzlov vrh) in v bližnjem gozdu (Limbuško nabrežje) je bilo izvedeno redno vzdrževanje poti z odstranitvijo zarasti ob tablah, odstranjevanje vej in podrtih dreves, urejanje stez ipd.

- Vodenje po gozdnih učnih poteh

Izvedeno je bilo 15 vodenj šolske mladine in širše zainteresirane javnosti po godnih učnih poteh (Kalvarija–Piramide, Rozkina gozdna učna pot, Tojzlov vrh) in eno vodenje po bližnjem gozdu (Limbuško nabrežje).

- Prireditve »Gozdovi na robu mesta«

V času prireditve je bil organiziran ogled primestnih gozdov (Limbuško nabrežje) s predavanjem o pomenu primestnih gozdov, negi gozdov ter pomenu gozdnih tal (3 predavanja).

- Vzpostavitev spletne strani društva

Izdelana je bila produkcija spletnega mesta Podravskega gozdarskega društva za boljšo prepoznavnost in delovanje društva.

- Strokovna ekskurzija »Gozdovi Makedonije« in NATURA 2000

V mesecu oktobru je bila izvedena strokovna ekskurzija v Makedonijo z namenom izmenjave strokovnih mnenj ter primerov dobre prakse glede NATURE 2000.

8. Lovska družina Kamnica

V skladu izvajanja dejavnosti, katere je sofinancirala MOM, smo uspešno izvedli sledeče aktivnosti:

- Dne 14.4.2015 smo izvedli čistilno akcijo na večjem predelu vodovarstvenega območja v Kamnici. Pridružili so se nam osnovnošolci ter zaposleni pri Mariborskem vodovodu. Akcija je bila zelo uspešna saj je na njej sodelovalo več kot 100 ljudi.
- Seznanjanje otrok z vlogo lovcev ter prikaz živali in njihovih življenjskih navad v otroškem vrtcu v Brestrnici.
- V sklopu predstavitve društev v kraju Kamnica in Brestrnica smo lovci LD Kamnica predstavili krajanom vlogo lovcev v modernem času, ko se človek vedno bolj oddaljuje od sonaravnega življenja.
- Srečanje lovcev s kmetijci in lastniki gozdov v našem lovišču. Glavna tema srečanja je bila kako okrepiti medsebojno sodelovanje za izboljševanje življenjskih pogojev divjadi ob istočasnem zmanjševanju škod od divjadi.
- Izvedli smo drugi tabor za osnovnošolske otroke prve in druge triade. Seznanili smo jih z okoljem v katerem živijo, ter katere prostoživeče živali si delijo z nami prostor.
- Razdelitev semen po revirjih za zimsko krmljenje ptic pevk.
- Izobešanje plakatov na javnih mestih predvsem v zimskem in spomladanskem času na temo ohranjanja miru v gozdu, ter pomembnosti sprehajanja psov na povodcih.

9. Slovensko združenje za integrirano pridelavo zelenjave

- Posvet »Trajnostni način ravnanja z zemljo pri pridelavi zelenjave«

Glavna tema posveta je bila kako zmanjšati prisotnost pesticidov v zemlji. Zaradi raznih pesticidov so precej obremenjena tla in preko tal tudi voda. V tleh se zaradi uporabe raznih pripravkov poruši naravno ravnotežje, kar vpliva tudi na slabši pridelek. Namen posveta je bil pozvati pridelovalce k varovanju okolja in k izboljšanju stanja okolja z naravi prijazno obdelavo tal, ki bo prispevala k vračanju naravnega ravnotežja na obdelana tla, in sicer z uvajanjem mikorize v obdelavo tal. Gre za sistem glivic, ki rastlinam dovajajo hrano in vodo in tako omogočajo vračanje naravnega ravnotežja na obdelana tla. Mikoriza poskrbi za vzpostavitev naravnega ravnotežja na obdelanih tleh poveča rodovitnost tal, kar se odraža na povečanem pridelku.

Na posvetu so sodelovali priznani predavatelji: dr. sc. David Gluhic, doc. dr. Rok Mihelic, prof. dr. Martina Bavec, mag. Martina Robacner, mag. Manfred Jakob in Miša Pušenjak, univ.dipl.ing.agr.

- Okusi Štajerske – Trg Leona Štuklja Maribor, 8.10.2015

V sklopu Festivala stare trte 2015 smo sodelovali na tržnici »Okusi Štajerske«. Udeležence smo informirali o prednosti integrirane pridelave zelenjave za varovanje narave in okolja. Delili smo promocijske zloženke. Predstavili smo tudi Ptujski luk, ki ga pridelujejo na naravi in potrošniku prijaznejši, integriran način, kar je zagotovilo, da je poleg lepega videza tudi kakovostna čebula in predvsem dobrega okusa. Njegova pridelava je pod stalnim strokovnim nadzorom pooblaščenih organizacij.

- Letak: Varujmo okolje in svoje zdravje

Z namenom informiranja in ozaveščanja naravi in okolju prijaznejšem načinu pridelave zelenjave smo oblikovali in natisnili letak »Varujmo okolje in svoje zdravje!«, kjer smo izpostavili zakaj je zelenjava iz integrirana pridelave naravi in okolju prijaznejša in zakaj jo je dobro uživati.

10. Ribiška družina Maribor

1. Preko leta smo s pomočjo čuvajske službe in gospodarjev ribnikov nadzirali vse vodotoke, pravočasno intervenirali (Pekrski potok), tako da nismo, kljub pogostim nihanjem in ekstremnim amplitudam v pretokih zabeležili niti enega resnega pogina.
2. V reko Dravo smo vložili, poleg rib, ki smo jih izlovili v drugih vodotokih, tudi 200 kg velikih ščuk in 300 kg velikih potočnih postrvi, ki smo jih kupili. Z večjo populacijo želimo zmanjšati usodni vpliv kormoranov na ta vodotok.
3. Člani ribiške družine so deležni redne edukacije – na letni skupščini, kjer gospodar poroča in seznanja s problemi na vodotokih, vplivih na življenje na njih. Uspeli smo tudi dvigniti notranjo disciplino članstva, ki s svojo prisotnostjo ne obremenjuje obale, ne puščajo ostankov in redno poročajo o vseh deviantnih pojavih. Tako imamo tudi prijavo o deponiji salonitnih plošč v Malečniku v neposredni bližini struge Drave.
4. Sodelovanje v čistilnih akcijah – osrednja v začetku aprila (Mariborski otok, Drava v predelu Malečnika ...). Sledijo redne mesečne akcije, vzdržujemo obale in vse sprehajalne poti ob ribnikih (te so travnate a redno vzdrževane) in odpravljamo erozijske učinke (v MO Maribor – Ribnik Radvanje - SV, ribnik Betnava, ribnik Transom in Ponikovalnik Vegros). V te aktivnosti je bil vsak član v povprečju vključen 8 ur, kar znese preko 3200 ur prostovoljnega dela.
5. V zimskem in zgodnje pomladanskem času smo bili dnevno prisotni na drstiščih Drave v Malečniku, kjer je največje in edino ohranjeno drstišče. Te aktivnosti je bilo vključeno v 120 delovnih dni 600 članov (5 na dan), v skupnem trajanju 3200 ur.
6. Zaradi ugodnih hidroloških razmer, ki pa so neugodne za inventarizacijo, je le ta bila izvedena na Pekrskem potoku v celotni dolžini.
7. Udeležili smo se vseh delavnic v zvezi z načrtovanjem vodnega upravljanja in usklajevanj z agencijo ARSO pri posegih v vode, kjer smo bili neomajni in nismo dovolili lomastenja po Dravi in potokih. Takih sestankov je bilo vsaj 5.
8. Izdali smo Bilten, v katerem bralce seznanjamo z našim delom in poudarili, da nam je pri izdaji pomagala tudi Mestna občina Maribor.

11. Herpetološko društvo

Društvo je izvedlo akcijo prenosa dvoživk. Akcija je potekala od 02.03.2015 do 15.04.2015. Tekom akcije smo na desni strani ceste Maribor – Rošpoh pri Treh ribnikih postavili začasno ograjo (350 m),

ki je preprečevala dvoživkam prehod čez cesto do ribnikov. Prostovoljce smo na zbornem mestu pričakali vsak dan ob 21. uri, kjer smo jim najprej predstavili problematiko ogroženosti dvoživk na tem območju ter naravovarstveni ukrep, ki ga bomo izvajali. Razdelili smo svetilke, odsevne jopiče, vedra in rokavice in se v eni ali več skupinah odpravili na pregled ograje, kjer smo pobirali najdene osebkve dvoživk v vedra. Ob vsaki novi vrsti smo člani društva razložili in pokazali njihove glavne značilnosti in spodbudili udeležence k izkustvenemu učenju, tako da bodo sami prijeli in opazovali žival. Cestni odsek smo razdelili na 10 m pod-odseke in sproti beležili relativno gostoto dvoživk za posamezni pod-odsek. Posamezna večerna akcija prenašanja dvoživk se je zaključila s tem, da smo vsi udeleženci tistega večera izmenjali podatke o številu prenesenih dvoživk. Ko smo opazili, da se dvoživke vračajo nazaj v kopenske habitate, smo ograjo podrl in s tem zaključili akcijo. Tekom akcije smo prenesli na varno vse skupaj 883 osebkov dvoživk. Povoženih dvoživk smo našli 114. Akcije je bila dobro obiskana saj smo zabeležili 145 obiskov udeležencev akcije.

Pomembno je izpostaviti tudi, da smo na območju Treh ribnikov zabeležili tudi populacijo velikega pupka (*Triturus carnifex*), ki spada v II in IV prilogo Direktive o habitatih, kar pomeni, da je treba za vrsto določiti posebna ohranitvena območja kot tudi, da je treba vrsto strogo varovati.

Tekom projekta smo spodbujali in nudili pomoč pri organizaciji in izvedbi še nekaterih drugih lokalnih akcij prenašanja dvoživk na območju MOM. Ena izmed takšnih je akcija v Kamnici (cesta v Rošpoh), kjer sodelujemo z lokalnim prebivalstvom. Tekom akcije smo jim nudili strokovno pomoč in posodili 50 m ograje za preprečitev prehoda dvoživkam ter ostalo opremo, ki je potrebna za izvedbo akcije. Ob koncu letošnje akcije smo kupili 100 m nove ograje, ki je enaka, kot jo uporabljamo sedaj in se zelo dobro odnese. Ograja je praktična, saj jo lahko zvijemo in pospravimo na manjšem prostoru in jo relativno hitro postavimo in pospravimo. Prav tako smo zaradi dotrajanosti kupili 3 nove reflektorje za nočno vodenje akcije ter 3 čelne svetilke. Vse to bomo uporabili naslednje leto pri izvajanju akcije.

Tekom projekta smo izvedli še 3 izobraževalne delavnice in 2 predavanji v Mestni občini Maribor. Namen delavnic je bil izobraževanje občanov o dvoživkah in plazilcih. Na delavnicah smo predstavili dvoživke in plazilce, ki se nahajajo v Mestni občini Maribor. Delavnice smo izvedli v vrtcu Tezno Maribor enota Mehurčki in na območju Račkih ribnikov. Obe predavanji smo imeli v prostorih Fakultete za naravoslovje in matematiko.

Območji Kalvarije in Piramide predstavljata življenjski prostor večim vrstam plazilcev. Ti dve območji sta znani predvsem kot življenjski prostor strupene vrste kače modras (*Vipera ammodytes*). Čeprav ugriz modrasa za odraslo osebo ni usoden pa lahko povzroča dolgotrajne posledice. Ker je območje Kalvarije in Piramide zelo obiskano, prihaja vsako leto do neželenih ugrizov teh kač. Da bi v prihodnje takšne ugrize preprečili, smo v društvu sodelovali z MOM pri pripravi vsebine in postavitvi informativnih tabel o kačah na območju Kalvarije. Tabla predstavlja glavne predstavnike kač, ki jih na območju lahko srečamo ter izpostavlja razlike med njimi. Posebej so predstavljeni modrasi, na tabli pa so tudi navodila, kako ravnati ob primeru srečanja s strupenjačo.

12. Društvo za razvoj prometa

Program je tako še dodatno osvestil prebivalce, ki o tveganju za kronične nenalezljive bolezni in stanja, zaradi svojega zdravega načina življenja, sicer ne razmišljajo in tudi ne iščejo informacij. Program je bil namenjen vsem prebivalcem mesta Maribor. Še posebej pa smo se osredotočili na ozaveščanje športnikov in rekreativcev o nevarnostih fizične aktivnosti v bližini prometnih cest ter vzgojiteljev in staršev o nevarnostih vdihovanja zraka onesnaženega z delci iz prometa pri otrocih.

Poleg zanimive razstave, predavanj in izletov smo želeli občanom predstaviti tudi alternativna vozila, ki promovirajo in krepijo trajnostno mobilnostne potovalne navade.

Letošnji program je sledil sloganu Evropskega tedna mobilnosti Izbiraj. Spreminjaj. Združuj. – Spodbujanje multimodalnega življenjskega sloga.

V pomladnih mesecih smo izvedli prvo predavanje za rekreativce in amaterske športne navdušence o nevarnostih fizične aktivnosti v obremenjenih področjih z delci v ozračju.

V septembru so dijaki Srednje prometne šole Maribor prebivalcem delili bele maske, ki so delovale kot preventivno in vizualno opozorilo. Namen je bil ozavestiti in rahlo šokirati prebivalce ob pogledu na bele maske, ki so pri vdihovanju zaradi slabega zraka posivele.

Izveden je bil tudi dan demonstracijskih voženj z različnimi eko vozili. Za preizkusno vožnjo je bilo mogoče izbirati med malim električnim AEV 1, AEV 2, Twizy-jem, metanskim Up-om, metanskim avtobusom in električnim avtomobilom Tesla. Predstavili smo tudi solarno in električno kolo slovenskih proizvajalcev.

Organizirali smo izlet na izletniško ekološko kmetijo Uranjek in ekološko kmetijo Hiška zelišč Šenekar. Prevoz je bil izveden z avtobusom na metan, ki ga lahko pridobimo iz gospodinjstvih, kmetijskih in drugih bioloških odpadkov.

Izvedli smo dve predavanji: o nevarnostih fizične aktivnosti v obremenjenih področjih z delci v ozračju ter o zgodovinskem poteku razvoja elektromobilnosti.

V prostorih Galerije Epeka je bila občanom na ogled razstava na temo trajnostne mobilnosti.

V sklopu Tedna otroka smo izvedli strokovno predavanje za vzgojitelje, pedagoge in starše ter izlet na ekološko kmetijo Valentan z neoporečnim eko avtobusom na metan za naše najmlajše.

13. Potapljaško društvo Maribor

23. Mednarodna Ekološka akcija Drava 2015 – NI NAM VSEENO je bila glede na odziv javnosti, zainteresiranih posameznikov in potapljačev, izjemna. Akcija je pridobila mednarodni značaj, saj smo uspeli združiti ekologe – potapljače ob reki Dravi, tako da smo se istočasno potopili v Dravo v Dravogradu, Rušah, Mariboru, Ptujju in Varaždinu na Hrvaškem. Potapljalno se je več kot 40 potapljačev.

Pomagalo je še nadaljnjih 20 ljudi v Mariboru, ki so pomagali čistiti in odstranjevati odpad. Pripravili smo delavnice za otroke na temo ekologije, sejem rabljene potapljaške opreme, predstavitev nove potapljaške opreme in prikaz tehničnega potapljanja.

14. Društvo za razvijanje socialnih projektov in spodbujanje aktivnega življenja Aktiviraj se

1. Ropotarnica, središče ponovne uporabe Maribor (odprto celo leto vsak delovnik in v soboto), zbranih 10 ton odpadnih predmetov.
2. Smetka, upcycling & fair trade shop (otvoritev 10.6., potem odprto vsak delovnik in v soboto), sodelujemo z lokalnimi socialnimi podjetji in izdelujemo lastne izdelke blagovne znamke 100%R.
3. Delavnice recikliranja in ponovne uporabe: 29.1. v sodelovanju z Andragoškim zavodom Maribor, medgeneracijska delavnica recikliranih okvirjev, 14.2. medgeneracijska delavnica izdelave recikliranih voščilnic v Ropotarnici, 7.7. predstavitev pravične kave z zadrugo Odjuga (3muhe), nov-dec, v sodelovanju z MKC Maribor izvedli delavnice recikliranja z mladimi, 6.11. v Smetki z zadrugo BikeLab izvedli delavnico izdelave nakita iz starih delov koles, 17.12. v Smetki v sodelovanju z Andragoškim centrom izvedli delavnico o Svetovni tekstilni proizvodnji.
4. Aktivnosti ob mednarodnih okoljskih dnevih in drugih javnih prireditvah (okoljski dnevi, Art kamp, Snaga na trgu Leona Štuklja, ...): 11.2. z MKM ekskurzija na Snagin zbirni center, 18.2. Vintage bazar v Salonu uporabnih umetnosti, 26.2. klub OVEN (Elektro Maribor d.o.o.), Modro recikliranje, oddaja v živo, 25.3. Gustaf market, 28.3. Dan za spremenbe, mar, obnova pohištva s Srednjo lesarsko šolo Maribor, sodelovanje z KMŠ v projektu Eco heART, 15.4. Vintage bazar v Salonu uporabnih umetnosti, Dan Zemlje, stojnica na trgu Leona Štuklja, 18.5. Mesto prostovoljstva, 3.6. Eko teden, stojnica na trgu Leona Štuklja, 10.6. otvoritev Smetke, upcycling and fair trade shop, 15.6. dogodek s Snago d.o.o. na trgu Leona Štuklja, 4.7. Bolšjak z Ropotarnico v sodelovanju z GT22, 3.-10.7. delavnice recikliranja v Art kampu, 31.8. sodelovanje na dogodku Gospe in gospodje na Gosposko, 11.9. prostovoljska akcija Najboljše novice iz sveta, 2.10. Vintage modna revija v sklopu prireditve Gospe in gospodje na Gosposko, 16.-22.6. dnevi odprtih vrat v sklopu Tedna mobilnosti, 23.12. Gustaf tržnica.
5. Mestni vrtovi in samooskrba. Z osmimi prostovoljci in drugimi nevladnimi organizacijami in posamezniki smo urejali dva ekološka skupnostna mestna vrtova skupne kvadrature cca. 1000 m². Postavili smo visoke grede po načelih permakulture, zgradili hotel za žuželke, izvedli več izobraževalnih srečanja ipd.

Pri vseh sklopih nam je vodilo uporaba odpadnih materialov, varovanje virov, etičnost, solidarnost in skrb za človeka ter okolje.

V letu 2015 smo uresničili zastavljene cilje, tj. prispevati k trajnostnemu razvoju. Izvajamo dva socialno podjetniška programa, podaljšujemo življenjsko dobo odpadnim predmetov (10 ton) in omogočamo dostop do dobrin socialno šibkejšim. V letu 2015 smo bili aktivni tudi v območju občine Slovenska Bistrica in tako bili še v večjem obsegu aktivni v regiji. Naši uporabniki so pripadniki vseh generacij in izobrazbe in družbe. V svoje aktivnosti smo uspeli vključiti 9 prostovoljcev, večinoma brezposelnih oz. težje zaposljivih. Uresničili smo zastavljene cilje po oblikovanju novih zelenih delovnih mest in tako sedaj redno zaposlujemo dve osebi, dolgotrajno brezposelni, ki sta bili predhodno v društvu vključeni preko programa javnih del.

15. Društvo za opazovanje narave Zelena steza

Svetovni dan varstva živali

Pripravili smo družabno igro spomin z ogroženimi živalmi Pohorja. Igra vsebuje 16 parov igralnih kart, ki predstavljajo živalske vrste Pohorja, ki so ljudem manj poznane in ogrožene. Naš namen je osveščati prebivalce Maribora, še posebej otroke, o prisotnosti teh ogroženih vrst. Vrste smo izbrali s pomočjo stokovnjakov iz različnih področij, ki proučujejo te živali in jih varujejo. Slike so nam podarili Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev, Slovensko odonatološko društvo, Društvo za proučevanje in ohranjanje metuljev Slovenije, Biološki inštitut Jovana Hadžija in Zavod RS za varstvo narave Maribor. Igra je še v izdelavi. Ko bo izdelana jo bomo delili po šolah, vrtcih, planinskih kočah na območju Pohorja,...

Igro in vse živalske vrste smo predstavili na delavnici, ki je potekala 4. oktobra v Vetrinjskem dvoru. Predstavili smo projekt, naredili razstavo izbranih fotografij, izdelali smo prototip igre spomin in pripravili kreativne delavnice na temo obravnavanih živalskih vrst.

Svetovni dan habitatov

Pripravili smo knjižico z naslovom Idealen prost dan, v kateri smo opisali različne habitatne tipe, ki jih najdemo na Pohorju (lokacija, značilnosti, vaje za sproščanje). Knjižico smo predstavili 4. oktobra na delavnici v Vetrinjskem dvoru, delili smo jo po kočah po Pohorju, zainteresiranim pošiljali po pošti. Ljudem smo želeli približati bogastvo in raznolikost habitatnih tipov Pohorja, želimo nagovoriti širšo javnost o blagodejnih učinkih preživljanja prostega časa v naravi.

Dan naravoslovcev

19. decembra smo izvedli delavnico in terenski pohod na Pohorju, Arehu. V Čandrovi koči smo uredili prostor za preučevanje nabranega materiala. Otrokom smo predstavili delo terenskih naravoslovcev. Popeljali smo jih na naravoslovni pohod, kjer smo opazovali različne živalske sledi, iztrebke, izbljuvke in nekaj tega materiala nabrali, da smo jih lahko kasneje v koči dobro pogledali pod lupo. Izdelovali smo tudi prigrizke za ptice, si ogledali kratke dokumentarce in risanko s tematiko življenja živali pozimi. Nekaj časa smo namenili tudi prosti igri, ki je prav tako pomembna za razvoj otrok.

16. Društvo za vodne aktivnosti Drava

Vrh razsvetljenja

V okviru društvenih akcij odkrili novi najgloblji vrh Drave, ki je na globini 30 m pri kraju Spodnja Vižinga pri Vuhredu. Izjemno lokacijo, ki je posebna zaradi podvodnega akvatorija in ribje raznovrstnosti smo poimenovali Vrh razsvetljenja. Posnetke s te lokacije smo prikazali ob Svetovnem dnevu voda na Lentu in v oddaji komercialne televizije POP TV »Preverjeno«. Fotografije in posneti film so pritegnili veliko pozornost, še zlasti lokalne skupnosti.

Vzorčenje školjk trikortničark

Izvedli smo vzorčenje školjk trikortničark (*Dreissena polymorpha*) za Nacionalni laboratorij za zdravje okolje in hrano. Vzorčenje biote je del nacionalnega programa, kot ga predvideva Vodna direktiva. Školjke smo vzorčili na lokacijah v Mariboru, Staršah in pod gradom Borl v občini Cirkulane.

Svetovni dan voda; skupna vaja z MEEL

Ob Svetovnem dnevu voda udeležili skupne vaje z Mobilnim ekološkim laboratorije MEEL na lokaciji Benetke na Lentu. MEEL namreč v primeru onesnaženja voda potrebuje logistično podporo, ki jo lahko zagotovijo člani Društva za vodne aktivnosti Drava s plovili in varovanjem vzorčevalcev. Med vajo smo omogočili članom MEEL vzorčenje sedimenta in meritve v zalivu v Benetkah.

Pregled izpustov odpadne vode v reko Dravo

Opravili smo pregled izpustov odpadne vode v reko Dravo. Na področju mesta je med 10 in 15 kanalizacijskih izpustov. Večina se odpira nad vodno gladino. Skoraj iz vseh je ob ogledu iztekala odpadna voda, oziroma so bili vidni ostanki odvajanja komunalnih odpadnih voda neposredno v reko.

Svetovni teden zmanjševanja odpadkov – Stražunski gozd

Izvedli smo pohod skozi Stražunski gozd. Namen našega pohoda je bil predvsem ugotoviti obseg onesnaženja gozda in stanje primerjati s tistim v letu 2013. Ugotovili smo, da je velik del kanalizacijskih odplak, ki so pritekale v Stražunski potok v spodnjem delu, odveden drugam, saj je korito na iztoku v Dravo skoraj suho, medtem ko je še letos spomladi tam tekla reka odplak. V potok so sicer še vedno odvedene odpadne vode, zato je ta zelo onesnažen, le da je pretok odplak pomembno manjši. Onesnaženost gozda z odpadki je po naših ocenah bistveno manjša v primerjavi z letom 2013. Med pohodom smo tudi odvzeli vzorce zemljine, za katero sumimo, da je onesnažena z nevarnimi snovmi. Preiskavo le teh smo naročili na NLZOH (in jo tudi sami financirali). Posebno pozornost bomo še naprej namenjali revitalizaciji potoka.

17. Društvo za pomoč staršem Štoklja

V okviru izobraževalnega projekta promocija ravnanja z odpadki, ločevanja odpadkov, do narave odgovornega načina življenja in izdaja informativne brošure »Majhni koraki za čistejši jutri« - v vrtcih smo organizirali zbiranje odpadnega materiala, naši prostovoljke so te vrtce nato obiskale in otrokom pokazale kako odšadni material ponovno uporabiti in kaj vse se da iz odpadnega materiala ustvariti, z njimi smo z velikim veseljem izdelovali igrače, ki so jih otroci potem tudi razstavili in so bile na ogled širši javnosti, tudi njihovim staršem. Prav tako smo njihove izdelke iz odpadnih materialov, ki smo jih skupaj izdelovali vključili v našo brošuro, tako da si jih lahko ogledate. Želimo poudariti, da gre za pilotski projekt, ki se je letos prvič izvajal, želimo pa si, da bi se več vrtcev odločilo za sodelovanje pri tem projektu. Prav tako smo izvedli likovni natečaj na temo ločevanja odpadkov, s katerim želimo otrokom približati pomen ločevanja.

V okviru krovnega programa »Od malih nog za lepšo zemljo«, smo izvedli izobraževalni projekt promocije zdravja in do narave odgovornega starševstva. Izdali smo informativno brošuro o prednostih previjanja v naravne materiale in izvedli tudi širše zastavljeno promocijo ter delavnice.

18. Združenje za ekološko kmetovanje SV Slovenije

Sodelovanje na prireditvah, predstavitev, degustacije, promocije, delavnice:

- Prireditve: Eko pust
- Predstavitve Partnerskega kmetovanja in eko zabojčkov
- Prireditve: Eko Velika noč
- Sodelovanje na Dnevu zemlje
- Kmečka ekološka tržnica – včeraj, danes, jutri – 15. obletnica
- Evropski teden mobilnosti – obisk ekoloških kmetij
- Praznik ekološki kmetij – pripravili smo obsežnejšo ekološko tržnico, kulturni program, delavnico za najmlajše, pokušino ekoloških dobrot.
- Sodelovanje na dnevu odprtih vrat na ekoloških kmetijah
- Sodelovanje pri dogodku Tradicionalni slovenski zajtrk«

Predavanja, seminarji:

- Predavanje o novi zakonodaji; označevanju alergenov, dopolnilni dejavnosti, predstavitev novosti ukrepov v kmetijstvu
- Predavanje o ekološki pridelavi zelenjave
- Odprtje sezone eko zabožki (Partnerskega kmetovanja)
- Predavanje in praktične prikaze za občane MOM na ekoloških kmetijah, ki so članice Združenja
- Predavanje: seneno mleko in meso

Ekskurzije, vodeni poučni izleti, ekološke akcije – organizacije strokovnih ekskurzij v letu 2015 in terensko delo za ohranjanje živalskih in rastlinskih vrst:

- Učna pot na ekološki kmetiji Uranjek – Dan s kontrolorjem
- Strokovna ekskurzija v Prekmurje – Ogled turistične kmetije Čebelji gradič v Rogaševcih in ekosocialne kmetije Korenika v Šalovcih.

19. Mariborska kolesarska mreža

Projekt »Povezuj, spreminjaj, združuj« se je navezoval na uradni slogan Evropskega tedna mobilnosti, njegov glavni cilj pa je bil oblikovati skupno dostopno točko za zbiranje in objavo podatkov ter informiranje javnosti o okoljskih in povezanih vsebinah, ki so se generirale okoli Evropskega tedna mobilnosti. Daleč najbolj odmeven dogodek v sklopu ETM je v letu 2015 zagoto predstavljala sprememba prometnega režima na delu Koroške ceste. Mariborska kolesarska mreža je v tem procesu sodelovala z vzpostavitvijo portala www.korosacesta.si. Na tem portalu so se zbirale vse relevantne informacije o spremembi prometnega režima na Koroški cesti ter se hkrati objavljale številne medijske objave, ki so pri tem nastale. Poleg tega so se na portalu objavljali tudi rezultati različnih meritev prometa in okoljskih parametrov na različnih ulicah.

Mariborska kolesarska mreža je bila v sklopu omenjenega projekta aktivna tudi z nekaterimi dogodki, ki so se odvijali na prizoriščih ETM.

20. Pupillam, društvo za razvoj potencialov

Osveščanje in izobraževanje smo najučinkoviteje izvajali direktno na domovih in pri zainteresiranih podjetjih, saj je za uspeh pomembno interaktivno sodelovanje in praktični preizkus čiščenja brez kemikalij.

- Izvedba 12 srečanj/delavnic, 30 treningov v gospodinjstvih in podjetjih;
- V 8 podjetjih in na eni šoli smo pomagali v celoti uvesti ekološki način čiščenja;
- Okolje smo posredno razbremenili, ocenjeno: 10.000 l čistil, 500 gobic, 500 gumijastih krpic, 300 parov gumijastih rokavic, 500 plastenk od čistil, vrečk ipd.
- Razvijamo nove produkte: naravni osvežilec prostorov, pasta za odstranjevanje madežev in odstranjevalec vodnega kamna. Vsi produkti so še v testni fazi.
- Izvajali smo mentorstvo oz. pomoč uporabnikom za eko metode čiščenja na domovih in podjetjih.

Redno informiranje preko FB, telefona ali mailov, spletne strani Pupillam in VitaFit portala, v trgovinah za zdravo prehrano, info točkah, preko prostovoljcev, ...

21. Zveza prijateljev mladine Maribor

1. Obeležitev okoljskih dnevor s prireditvami na prostem

22. april – dan Zemlje – na Trgu Leona Štuklja – 1330 udeležencev

Dogajanje dopoldne je bilo še posebej pestro, saj smo se združili štirje organizatorji. ZPM Maribor organizira programski sklop z naslovom Ne izgubimo tal pod nogami!, Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu MO Maribor preventivno akcijo Bistro glavo varuje čelada, podjetje Snaga Maribor zaključuje projekt Barviti kesoni za prijaznejši Maribor, časopisna hiša Večer pa zaključek natečaja Se vidimo na igrišču. V naši organizaciji so potekale "Vrtnarska" delavnica, ustvarjalne delavnice, učilnica na prostem, igralni kotiček, info stojnica ZPM in predstavitvene stojnice drugih organizacij (Društvo AktivirajSe, Slovenska zveza za javno zdravje, okolje in tobačno kontrolo, Lovska družina Ruše in Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Greenpeace Slovenija, Gobarsko društvo Lisička ...). Obiskovalci so si ogledali še Animacijsko predstavo gledališča Pravljičarna – TRAVNIŠKE ZGODBE, predstavo gledališča Pisani mehurčki – KARLO – NAJSLAJŠI KORENČEK, člani Društva študentov medicine pa so predstavili projekt Za Življenje, s katerim želijo ozavestiti javnost o problematiki in pomenu prve pomoči – tudi najmlajše!

EKO teden – 590 obiskovalcev

Dogodki so potekali v Domu ustvarjalnosti mladih in na Trgu Leona Štuklja 1. junij: Otvoritev razstave "DELFINI V JADRANSKEM MORJU" in pogovor "OTROCI NA MORJU – NAMESTO RAČUNALNIK, GLEJMO DELFINE« v sodelovanju z Društvom za razvoj človeških virov ALMA in Društvo za trajnostni razvoj morja VIVAMAR. Po otvoritvi (kjer smo požgečkali več čutov) je potekal pogovor o kvalitetnem preživljanju prostega časa na morju, z opazovanjem narave - na primer delfinov. 2. junij, ob 11. Uri - "MALICA IN ČAJ IZ ŠOLSKEGA ALI VRTČEVSKEGA EKO VRTIČKA", predstavitev modela eko vrtička in delavnica "IZDELAJMO SI HOTEL ZA ŽUŽELKEI", v izvedbi Denisa Podaja, mladega vrtnarja in prostovoljca ZPM Maribor Od srede do petka so na trgu Leona Štuklja potekale ves dan naslednje delavnice: Vrtnarska delavnica: izdelali smo lonček za sajenje, okrasno ploščico, na kateri je označena vrsta rastline in nato zasadili rastlino ali posejali seme. Ustvarjalne delavnice: iz naravnih in odpadnih materialov smo izdelovali leteče ribice, mozaike, živalce, glasbila ... Učilnica na prostem: s pomočjo unikatnega didaktičnega pripomočka smo spoznavali drevesne vrste. Senzorični poligon: bosonogi in goloroki smo spoznavali različne vrste tal. Igralni kotiček: kocke, štiri v vrsto XXL, energetski stolp ... Info-stojnice: ZPM Maribor in NVO s področja varstva okolja.

Dogajanje smo popestrili s predstavami, ki so na igriv in zabaven način otrokom predstavile različne problematike povezane z varovanjem okolja.

Naravoslovne delavnice in delavnice reciklaže v ART KAMPU v okviru festivala LENT – 3200 obiskovalcev

Klepet z živalicami, ustvarjalne delavnice, Senzorične delavnice

Evropski teden mobilnosti – 540 obiskovalcev

Ustvarjalne delavnice so potekale od 16. do 22. septembra, od 9. do 12. in od 16. do 18. ure, na Trgu Leona Štuklja in Glavnem trgu. Vsebine delavnic smo prilagodili osrednji temi posameznega dne.

V sredo, 16. 9., so na Trgu Leona Štuklja potekale senzorične in ustvarjalne delavnice, ter igre. Posebnost tega dne je bil senzorični kotiček (bosa pot, slepa pot, škatle za tipanje, vrečke za tipanje), saj je bil ta dan namenjen mobilnosti invalidov. Tega dne se je na našem dogajanju ustavilo in se ga udeležilo 99 obiskovalcev.

V četrtek, 17.9., smo se približali temi dneva, »Drugače na pot – v šolo s kolesom«, z delavnicami kjer smo izdelovali "modne dodatke" za kolesa npr. odsevni obeski, izdelovali smo tudi domišljajske prometne znake in kolesa iz žice. Udeležilo se jih je 87 obiskovalcev. Hkrati so še vedno potekale senzorične delavnice, ter razne igre.

Ob 10.00 so si obiskovalci lahko ogledali gledališko predstavo v izvedbi Gledališča Pravljíčarna, na temo "prislunimo naravi", z naslovom Bodimo Prijatelji.

V petek, 18.9., je bil v ospredju našega dogajanja od 10.00 do 11.30 Bralni maraton. Sodelovalo je 45 bralcev, ki so skupaj prebrali 43 pesmi, od katerih je bilo 37 avtorskih na temo »Izbiraj. Spreminjaj. Združuj.« Naši maratonski bralci pa so prišli iz 16 šol (14 OŠ in 2 SŠ). Gledalcev je bilo več kot 80.

V delavnicah so obiskovalci izdelovali kazala za knjige, knjižne vogale, beležke, smeškote na palčki, spomin, bumerange, letala, ter z voščenkami ustvarjali na veliki plastični podlagi – 83 obiskovalcev.

V ponedeljek in torek, 21. in 22.9., smo "Ustvarjali na Koroški cesti". Izdelovali smo lutke na palici, letala in poje, ter si poslikovali obraz. Obiskovalci so se lahko preizkusili v "Uličnem gledališču na Koroški cesti", ter se s pomočjo rekvizitov in družabnih iger "Igrali na Koroški cesti".

Tematske delavnice in ekskurzije med počitnicami

Tematske delavnice – klepet z živalcami – 368 udeležencev

Ptice blizu nas, Psi s poklicem, Obisk vivarija, Sprehod s kužki, Akvarij in terarij, Policijski konji.

Tematske delavnice – doživetja v naravi – 403 udeleženci

S hoduljami po parku, Zeleni raj z bazenom, Kaj se skriva v zemlji, Z zeliščarjem po Pohorju, Dišeč in skrivnosten vrt, Je goba žival ali rastlina.

Sredine celodnevne ekskurzije – 238 udeležencev

200 letna kozjanska domačija, Weiz – mesto z energijo, Zdrava in prijazna kmetija Korenika, Kamnolom Pruh, Potovanje smeti, Kmetija Uranjek, Ptice na Ormoškem jezeru, Pravična čokolada in srečne živali.

Dan na Mariborskem otoku – 95 udeležencev

Izpeljane delavnice:

- sprehod ob Dravi – rastlinski svet in zanimivosti reke Drave
- spoznavanje gozda na otoku – Podravsko gozdarsko društvo
- spoznavanje živali na otoku – Podravsko gozdarsko društvo
- zgodovina otoka in žuželke – Maja Marinček
- gobe na otoku – Gobarsko društvo Lisička

- senzorične delavnice – prostovoljci ZPM

22. Slovenska zveza za javno zdravje, okolje in tobačno kontrolo

1. Osveščanje o uporabi JPP in principih skupinskih prevozov za manjše obremenjevanje okolja

- Nevladniški Eko-Bus: Krona pot – od pitne do odpadne vode

Na Urbanskem platoju smo z avtobusom na plinski pogon (Metan-CNG) pričakali 30 šolarjev OŠ Janka Padežnika in predstavnice urada MUVOON (MOM). Prepeljali smo jih v Dogoše, kjer so si ogledali čistilno napravo. Po ogledu čistilne naprave smo otroke prepeljali nazaj do osnovne šole.

- »Zdravo na zabavo: Koncert na vlaku in Koči (Gal in Severa Gjurin) -Teden gozdov 2015
- Koncert na železniški postaji »Are you Syrious?«

V sklopu ETM 2015 smo izvedli dobrodelni koncert na Železniški postaji Maribor. Namen koncerta je bil opozoriti na aktualno begunsko krizo, mobilnost beguncev in transport, hkrati pa aktualizacija koriščenja javnih prevoznih sredstev – v tem primeru vlaka. Istočasno gre za oživetev prostorov železniške postaje v centru mesta.

- Projekt – »Nevladniški Eko-Bus: Pilotna avtobusna Eko-Linija« - Teden otroka 2015

2. Akcije osveščanja o okolju in zdravju ob večjih dogodkih in obeležjih

- Svetovni dan voda 20. 3. – Krožna pot »Od pitne do odpadne vode« (35 udeleženi)
- Svetovni dan Zemlje 22. 4. – Stojnica za osveščanje in izvajanje meritev CO na Trgu Leona Štuklja (90 opravljenih meritev)
- Teden gozdov 29. 5. – »Zdravo na Zabavo« – združitev s projektom Slovenske mreže NVO-jev za zdravje. Celodnevna-dvodnevna prireditve- vožnja in koncert na vlaku (Gal in Severa Gjurin) Mb-Ruše, nato pešpot in kolesarjenje do Areha, druženje in topel obrok ter koncert in spanje na Ruški koči. Naslednji dan pešpot z gozdarskim vodnikom po Gozdni učni poti do Bellevue-ja. Udeleženi cca. 50-70 ljudi.
- Festival Lent - Art Camp – 8. in 9. 6. – Mestni park, »Festival zdravega življenja« stojnica za osveščanje in izvajanje meritev CO, tlak, sladkor v krvi, holesterol in trigliceridi – Smoothie Bike projekt in zabavne aktivnosti, delavnica »V rešitev usmerjeni pristop« itd.
- Evropski teden mobilnosti, 19. - 22. 9.
»Odprta Koroška«: Smoothie Bike, stojnica in meritve ter nagradne igre Drunk-Busters »Žur na Koroški« - Javna zabava z DJ-ji na avtobusni postaji in zaprti cesti »Are you Syrious?« - Humanitarni koncert na železniški postaji Maribor
- Teden otroka, 8. - 10. 10.: »Pilotna EKO-LINIJA«: Nevladniški Eko Bus
Linija Glavni Trg – Valvasorjeva »Portal« - Mariborski Otok – Glavni trg – Valvasorjeva. Z brezplačno avtobusno krožno vožnjo smo povezali prireditvene prostore in prireditve za otroke in mlade po Mariboru. Prepeljali smo približno 200 otrok z okolju prijaznim avtobusom (CNG pogon). Med vožnjo smo izpeljali poučni nagradni kviz z osveščanjem o škodljivih vplivih prometa na okolje in zdravje, okolju prijaznih gorivih ter zdravju škodljivih razvadah. Sodelovanje med NVO: SZTOK, ZPM, MKC, Mladi in Tobak, KIBLA, Zavod UHO:OKO.

23. Društvo za razvoj kmetijstva in podeželja Maribor

Izobraževanje članov

- Svetovni dan voda: »Smela uporaba vode v gospodinjstvu in kmetijstvu«, predavanje
- Dan biotske raznovrstnosti: »Negativni vplivi prekomerne uporabe mineralnih in fertigacijskih gnojil na biotsko raznovrstnost«, predavanje
- Svetovni dan Zemlje: »Kako umno upravljati z energijo na objektih in prispevek energetske izkaznice«, predavanje

- Evropski teden zmanjševanja odpadkov: »Prenos standardov dobre prakse pri razvoju in zbiranju organskih odpadkov«, predavanje

Delavnice

- Vpliv klimatskih sprememb na usmerjanje slovenskega sadjarstva z vključevanjem novih sadnih vrst
- Vsak stanovanjski objekt mora imeti urejen sistem zbiranja in prečiščevanja komunalne odpadne vode

Delovne akcije

- Ureditev pohodne poti Hum
- Ureditev naravnega izvira zdravilne vode Rebra

Študijska potovanja in strokovne ekskurzije

- Študijsko potovanje na območje Pomurja in Porabja – primeri dobre prakse razvoja podeželja